

[Bente Juncker]

Det, vi synes der er en god idé, er arbejdstidstilrettelæggelsen. Det går vi ind for i CD. Det kan undre, at man fra ligestillingsrådets side ønsker, at der tages hensyn til børnefamilierne, men samtidig afviser at udvide muligheden for deltidsarbejde. CD forstår ikke denne indstilling. Jo, vi forstår udmærket ønsket om, at der vises hensyn til børnefamilierne, men det mener vi ikke man gør ved at afvise deltidsbeskæftigelse, sådan som for øvrigt også store dele af fagbevægelsen gør. Tværtimod mener vi i CD, at det er noget meget vigtigt for børn, at forældrene får mulighed for at være mere sammen med dem. Dette forudsætter naturligvis ikke deltidsbeskæftigelse, men det er én af vejene til at undgå den voksende institutionalisering, uden at der derfor siges noget kritisk om institutionerne som sådan.

En anden vej, der kan gås, for at familier med børn, forældre og bedsteforældregenerationen kan være mere sammen, er selve den arbejdstidstilrettelæggelse. Hvordan den bedst kan finde sted, giver redegørelsen ikke svar på, og det er forståeligt nok, idet det er umuligt at give en opskrift, der er egnet for alle typer af virksomheder. Derfor må en eventuel arbejdstidstilrettelæggelse i høj grad være betinget af, hvad der tjener den enkelte virksomhed og dens ansatte bedst.

En model kunne for nogle virksomheder være to skift à 6 timer i stedet for ét à 8 timer. Produktionsapparatet ville være i brug 4 timer mere pr. døgn, og for børnefamilierne ville der derigennem åbne sig mulighed for selv at klare børnepasning og opdragelse, hvis man ønsker dette. Flexibiliteten i dette store spørgsmål må gå frem for en færdig opskrift, en stor central model, som siger: vi ved, hvad der er godt for jer alle.

Som sagt, de kommende år må tage sigte på, at det må blive lettere at bevæge sig rundt på arbejdsmarkedet. Hele arbejdsmarkedets struktur er baseret på regler fra tiden, hvor vi havde den fulde beskæftigelse. Vi bør nok lempe lidt her, og jeg tænker på, at det bør være lettere at bryde faggrænserne. Brydes disse lempeligt op lidt efter lidt, gør vi arbejdsmarkedet langt mere fleksibelt, også for børnefamilierne.

På længere sigt mener CD, at en fordeling af det eksisterende arbejde er nødvendig. Det er deprimerende at gå ledig, og vi må indse, at vi ikke får fuld beskæftigelse igen, som vi

havde det i 1960'erne. CD har altid sagt, at arbejdsløshedsproblemet ikke kan løses med et snuptag. Det er et problem, som alle de vestlige industrialiserede lande har. Derfor siger vi så: lad os se på en deling af den eksisterende arbejdsmængde, naturligvis under hensyntagen til, hvad der passer virksomhederne og de enkelte, og i samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Dohrmann (FP):

Heldigvis er det således, at man stort set kan sige, at hele det danske arbejdsmarked er præget af fred og fordragelighed. Rundt om i landet ser man, at i almindelighed kan såvel lønmodtagere som arbejdsgivere, ikke alene på de mindre og mellemstore virksomheder, men også på de større, gå og finde ud af det sammen uden den store indblanding. Vi ved da udmærket godt, og det er allerede kommet til udtryk her i dag, at nogle politiske partier forsøger at slå politisk plat på arbejdsmarkedsforholdet. Men som sagt, stort set finder man ud af det rundt om. Begge parter ved, at hvis omkostningerne bliver for høje, kan varerne ikke sælges, og det resulterer ikke alene i, at vi går glip af den indtægt, at samfundet går glip af den, men sandelig også i, at de enkelte virksomheder ikke kan klare sig i konkurrencen og derfor bliver nødt til at afskedige nogle folk.

Vedrørende arbejdstidens længde vil jeg godt sige, at der er ingen, der siger, at de 40 timer lige præcis er de vises tal, at det lige præcis er det, vi skal regne med at den enkelte skal have som arbejdstid i årene fremover. Det afhænger bl.a. af den teknologiske udvikling. Hvis den bliver således, at vi har råd til at sætte arbejdstiden ned og sætte nogle maskiner ind i stedet for og stadig væk kan producere varerne til de rigtige priser, ja men så er det da i orden. Det ville da være dejligt, hvis vi på et tidspunkt kom langt, langt længere ned i arbejdstid, end vi kender det i dag. Derfor vil jeg godt sige, at de største bekæmpere af en arbejdstidsnedsættelse er faktisk de politiske partier, som optræder som maskinstormere, og som forsøger at kritisere, hver eneste gang der kommer en teknologisk udvikling i retning af, at man kan udføre noget arbejde langt mere rationelt, end man gør i dag.